

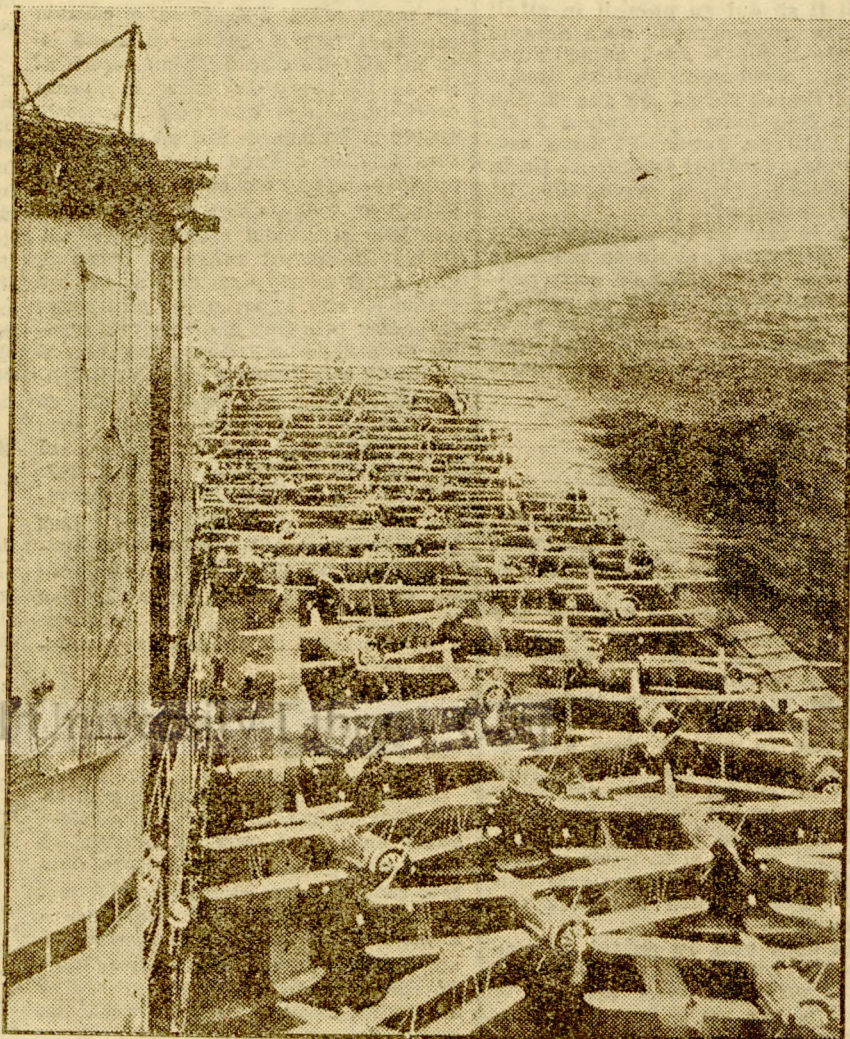
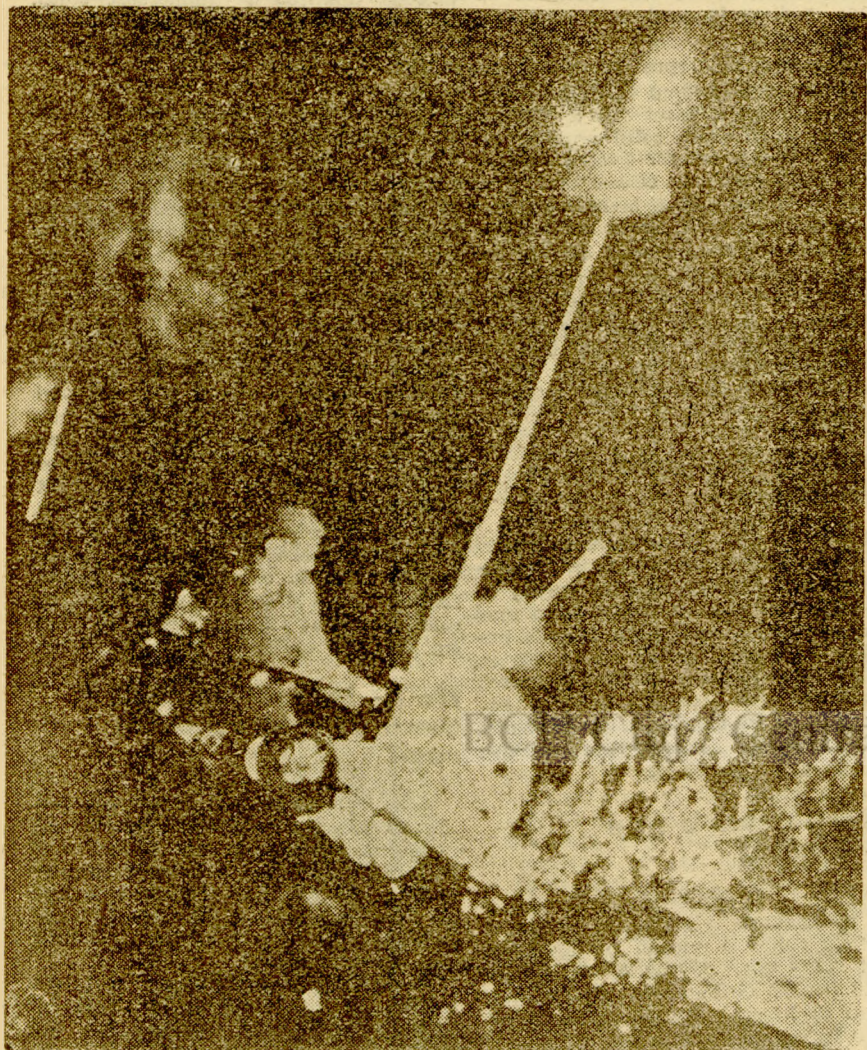
REALITATEA
ILUSTRATĂ
SUPPLIMENT

Nr. 900 — Anul XVII
8 Iulie - 22 Iulie 1944

ORASE ȘI PORTURI CELEBRE

Un interesant reportaj
de actualitate în pag. 4

OAMENII SUNT BUNI ||| **PENTRU DVS. DOAMNA**
NUVELĂ DE |||
I O N P A S ||| O expediție ciudată
Vezi pag. 5

Sus, stânga: antiaeriana trăgând noaptea; dreapta: la bordul unui port-avion.

Jos stânga: Valul Atlanticului;
Jos: Clopotul țarilor la Moscova.

CURIOZITĂȚI - REPORTAGII - FOTOGRAFII

CA NUCA'N PERETE.

In aceste vremuri, pline de griji și de apăsare, chiar te îngreșază să creștii că se găsească oameni care fac mare tâmbălău și vestesc în dreapta și'n stânga că se face joacă dea bătaia cu pumnul înarmat. Aceștia sunt boxagii, cărora ziarele le închină coloane lungi, cu povestiri că s'au ghionțit.

Parcă cine știe ce mari isprăvi pot fi să dai cu pumnii în altul! Și, la urma urmei, dacă aceasta poate fi joacă, dacă oamenii pot avea asemenea gusturi, treaba lor! Dar ce zor să mă duc să dau sfoară în lume că Jupân X s'a ghionțit cu Jupân Y? Oare asemenea apucături trebuie să fie în grijile noastre în vremurile pe care le trăim?

Și te miri că lumea înghite astfel de lucruri și nu se scârbește privind atâta amar de scris pentru așa isprăvi. Deci se potrivește ca nunca'n perete să ni se dea asemenea cetire, când noi suntem frământați de griji peste fire.

II.

GUST ȘI GUST

Cine ar putea răspunde că fiecare cu gustul lui. Au unii gustul de a se juca plesnindu-se pe stle făci, îi privește.

Da, răspundem și noi, dar este gust și gust. Apoi noi cetim că la asemenea joacă luptătorii se umplu de sânge, iar privitorii se manie, se aprind și fac tâmbălău. Oare mai poate fi acesta gust?

Avem în mână 5 ziare dela 20-22 Martie a. c. In toate găsim Dări de seamă despre năvădăile care au însoțit jocurile din aceste zile. Unul din luptători a primit lovituri în cap și în burtă nu mai puțin de 25. Cică acesta este chipul de a se juca al unuia din boxagii. (Viața).

Și dacă unii au gustul de a se juca în felul acesta, să fie aceasta o privilegiu după care să te zbați ca s'o vezi? Oare să fie acoasta stări de lucruri cu care face să hrănești lumea?

Vremurile pot fi cum sunt, dar iată că lumea umblă cu ușurății neînțelese.

III.

EBRIETATEA LA PUTERE

Parcă ar fi vrăjiți, ziaristii nu vor să mai scrie cuvântul beție, ci îi trag tot cu ebrietate! Del o fi meritând dumnezei să nu-i zici cu numele aspru țărănesc, ci s'o iei pe boiereste cu vorbe ca ebrietate?

Aproape nu e zi în care să nu cetim la ziar despre isprăvile ei. Ehei aici dacă am îndrepta grijiile noastre, ca să ne curățim de asemenea ticăloșie, care pricnuiește în viața noastră fel de fel de pozne!

La 27 Februarie trecut, am avut în București Ziua Temperanței, când s'au rostit felurile cuvântări împotriva beției în toate căminurile culturale din București. Dar ce se simte beția de atâtea! Indată după aceea, puteai ceti în ziare alte și alte isprăvi ale ei.

Deci am putea spune că beția e cel mai aprig vrăjmas, pe care încă nimenea nu l-a putut dezarma până acum. De aceea aici ar trebui să ne punem pe treabă cu tot dinadunul, dacă voim cu adevărat să curățim țara de o mare pacoste.

Arhim. SCRIBAN

Dispar cascadele Niagara?

Una dintre cele mai minunate frumuseți ale lumii este desigur cascada Niagara, folosită de americani pentru reclamă și afaceri multiple. Încă din secolul trecut circa 400.000 de oameni din toate țările lumii veneau în fiecare an să admire uriașa forță a naturii, scurgerea fluviului Erie spre lacul Ontario prin cataracte lungi de 8 km. Începând dela insula Nevy fluviul curge din ce în ce mai repede pentru ca după 7 km. să se năvălească în adâncime. Prin insulă fluviul este împărțit în două brațe, cascada americană lată de 320 metri și înaltă de 60 m. și cascada canadiană lată de 900 m. și înaltă de 48 m. Măreția cascadei nu constă atât în înălțimea lor, decât în imensa cantitate de apă care cade, și anume 425.000 metri cubi de apă pe minut, din care 9/10 în cascada canadiană. Cascadele de apă, peste care trec trei poduri, sunt conduse spre canalul american Erie și canalul canadian Wellend. Stratul de piatră calcaroasă orizontal, gros de 26 metri, peste care se revărsă cascadele, este așezat pe un strat uriaș de ardzie; prin fina ploaie de praf stratul de ardzie este descompus, așa că piatra de calcar cade și ea cu apă; faptul s'a petrecut în cantități deosebit de mari în anii 1828, 1853 și 1862. Prin aceasta cascadele Niagara regresează mereu, după măsurări exacte dela 1842-1879 cu 0,82 metri pe an. Astăzi regresul anual este de 1-1,30 metri. Deci cascadele Niagara vor dispărea mai curând decât s'a presupus înainte. Aceasta nu înseamnă numai dispariția unei unice minuni a naturii, ci o stânjenire a aprovizionării cu electricitate a Americii de Nord.

Cât costă un vas de război

Prețul unui vas de război modern, complet echipat, în mărime de 40.000-50.000 tone, costă circa 12 miliarde lei. Acest cost ridicat se explică prin finețea, complexitatea, electricizarea și mecanizarea instalațiilor de cămuire a armelor de tot felul și prin folosirea unui material de cea mai bună calitate. Cât de mult s'a ridicat costul vaselor de război moderne se poate vedea din faptul că până la primul război mondial se considerau cheltuielile pentru o tonă a unui vas de război terminat la 20.000 lei, în timp ce astăzi este de 30.000-36.000 lei.

Temperatura anuală a pământului

Deoarece cele două emisfere ale pământului sunt acoperite în proporții neegale de apă și uscat — pe emisfera sudică domină cu mult apa — și raporturile temperaturii sunt complet diferite. Încă din secolul trecut s'au făcut primele experiențe pentru stabilirea mediei exacte a temperaturilor. Conform noilor cercetări temperatura anuală medie este în emisfera sudică cu 1,9 grade C mai scăzută decât cea din emisfera nordică. În schimb însă temperatura anuală medie a emisferii sudice este supusă, între temperatura maximă din Iulie de 22,5 grade C și temperatura minimă de 8,2 grade C în Ianuarie la oscilații mai mari, anume de 14,3 grade C, în timp ce în emisfera sudică se constată oscilații anuale de acest fel de numai 7,1 grade C. Aci temperatura medie cea mai ridicată este atinsă în Ianuarie cu 17 grade C, iar ce mai scăzută în Iulie cu 9,9 grade C. Oscilația anuală a temperaturii pe întreg pământul este de 3,6 grade C. O emisferă acoperită numai de uscat ar avea oscilații anuale de 23,6 grade, iar o emisferă acoperită numai de apă oscilații de 4,7 grade C.

Soarele se încălzește cu cărbune?

(RDV). — De două miliarde de ani, soarele încălzește cu același intensitate pământul și până acum a fost o enigmă cum de nu s'a uzat puterea sa. Astăzi se știe că energia emanată de stele, adică și de soare, în mod continuu în spațiu, își are originea în procesele la care sunt supuse nucleele atomilor. O anumită serie de reacții ale nucleelor pleacă dela substanțele hidrogen și carbon prezente în corpurile celeste. În stele hidrogenul se transformă în heliu prin reacții fizice ale atomilor. Prin acest proces se liberează energii enorme, radiate în mod neîntrerupt de soare și stele.

Câte odată s'a spus în glumă că soarele se încălzește cu cărbune. Aceasta nu este întrutotul exact. Cărbunul nu joacă decât rolul unui catalizator și nu este necesar pentru reacție. Într'adevăr, corpurile celeste mai „bătrâne” sunt mai sărace în hidrogen decât stelele mai tinere, ceea ce dovedește că hidrogenul este acela care se utilizează. Această știință este un exemplu al importanței practice a fizicii atomilor. Deoarece reacțiile nucleare produc întotdeauna căldură se poate imagina cât de importante ar fi aceste reacții dacă s'ar reuși să se realizeze în mare cantitate.

Vagoane restaurant sub pământ

(RDV). — Mai multe mine din Silezia, au instalat în ultimul timp „vagoane-restaurant” sub pământ spre a oferi minerilor regulat posibilitatea unei alimentații cu hrană caldă. Aceste bucătării se compun din camioane cu mari rezervoare care circulă și se opresc în locurile ușor accesibile unde se gătesc și mese și bănci. În locurile puțin accesibile, mâncărurile se duc pentru câte o persoană.

„Țara celor o mie de lacuri”

(RDV). — O statistică a Universității din Königsberg, a arătat că Prusia Orientală poate fi numită pe drept cuvânt „Țara celor 1000 de lacuri”. Pe podișul Prusiei Orientale se găsesc într'adevăr 1202 lacuri, dintre cari mai multe au o suprafață de 119 km. p.

Piscicultura în Guvernământul General

(RDV). — În Guvernământul General există astăzi 41.000 ha. acoperite de iazuri și lacuri și 1168 circumscripții piscicole cu aproximativ 2038 ha. pășăuri și fluviu. Creșterea pășăurilor și altor pești este înmulțită. În urma inițiativei germane, a fost înființat în guvernământul General un Institut de cercetări piscicole care posedă 11 laboratoare de știință piscicolă, precum și 80 de iazuri de experiență.

Ce fumau Celții?

(RDV). La sfârșitul epocii de gheață, Celții se foloseau de pipe pe cari le aprimeau cu ajutorul unei pietre ce o frecau de oțel. Aceste pipe erau din lut ars sau metal, având aproape aceleași forme ca pipele de lut ce erau folosite până acum câțiva ani, chiar și capacul dela vârful pipei exista la pipele Celților de pe acele vremuri. Care va fi fost însă buruiana ce o fumau Celții, întrucât după cum se știe tutunul a fost adus în Europa numai după descoperirea Americii, nu s'a putut afla până în prezent.

Clisee din plexiglas și bakelit

(RDV). Materialele folosite înainte în tipografiile pentru confecționarea litereilor și a clișeeilor erau de obicei metalele, printre cari în deosebit cu-

prul, etc. Insa după cele mai recente experiențe se poate spune că în viitor aceste metale vor fi înlocuite de materii artificiale. Materialele artificiale proprii zise, fenoplastele și aminoplastele, cari sunt mai populare sub numele de bakelit, poloplast, etc., pot fi folosite foarte bine în tipografie, ajutând astfel la economisirea metalelor atât de prețioase. Astăzi se confecționează clișee din plexiglas pentru imprimări multicolore, care s'au dovedit superioare cu mult celor confecționate din alte materiale. Marele avantaj al clișeeilor confecționate din materii artificiale constă în soliditatea lor careia i se adaugă o rezistență deosebită, făcând posibilă tipărirea a numeroase ediții. În plus, aceste materii artificiale nu sunt atacate de culori, la spălat și de acizi.

Mersul în vânt mărește activitatea inimii

În activitatea la care sunt stimulate vasele sanguine ale pielii sub influența vântului, repartizarea sângelui în corp este supusă la mici oscilații. Prin aceasta și inima trebuie să lucreze mai mult. Oamenii sănătoși aproape nu simt activitatea mărită a inimii și ei depun un efort numai atunci când vântul este foarte puternic; în genere pentru omul sănătos vântul este un stimulent fortificator. Și la grade mai ușoare de slăbiciune a mușchilor inimii poate avea același efect util. Dar bolnavii de inimă cari trebuie să se cruțe, n'ar trebui să meargă prin vânt tare, îndeosebi dacă inima este pe cale de întărire prin cure speciale. Oamenii în convalescență, anemici și slăbiți trebuie să ia în considerație că vântul consumă forțe și că nu pot opune efectului răcoșor al vântului rezistența unui om puternic, sănătos.

De ce iepurii de casă și șoarecii albi au ochii roșii

Atât iepurii de casă cât și șoarecii albi complet prezintă ciudătenia că celulele corpului nu pot forma nici un fel de pigment, substanță colorată. Deaceia și frusul ochiului este lipsit total de culoare, iar vasele sanguine strălucesc prin el așa că ochiul pare roșu.

Această lipsă de pigmenti se poate întâmpla, în cazuri foarte rare însă, și la om, și anume în toate rasele inclusiv la negri. Astfel de oameni au din cea mai fragedă tinerețe părul complet alb, o piele de un roz deschis, deasemenea pentru că se pot vedea prin ea vasele sanguine, și ochii roșii. Fenomenul este la om o urmare a degenerării prin căsătorii între rude consângene.

De când se cunoaște ceara de sigiliu

Când în anul 1625 a ars casa unui droghist din Paris, s'a descoperit sub ruine o bucată legată din lac gomac, rășină și chinovar, pe care câteva piese de aur topite lăsaseră un negativ evident. Droghistul, bun comerciant, a știut să exploateze această descoperire făcută din întâmplare; se inventase ceara de sigiliu.

Rechinul — o delicatessă

La banchetele festive din Extremul Orient aripa de rechin bine preparată constituie punctul culminant al ospățului. Înainte de război se plătea pentru această delicatessă prețuri mari. În deosebi în Marea Caraimbelor rechini sunt pescuiți în mod sistematic. Rechinii sunt animale foarte rentabile. O tonă de rechin dă 17 litri de ulei, circa 90 metri pătrați de piele și 60 kilograme de carne uscată. Pielea de rechin a devenit un concurent preferat pielei obișnuite, iar marele ficat al animalului furnizează un ulei prețios, deosebit de important pentru scopuri medicale.

PENTRU DVS. DOAMNĂ!

PALIDA, FRAGILA, DIAFANA...

...fanată! Luați seama convalescențe, frumusețea voastră e în mare primejdie. Nu mai lipsește mult și va prinde mucigăini indelibil al unei îmbătrâniri premature. Putem noi îngădui o asemenea catastrofă? Se înțelege că nu. O persoană suferindă sau care a fost multă vreme bolnavă, are desigur acel aer delicat și romantic al epocii decadente dela 1800 care însă pentru secolul nostru este un aspect mai degrabă deprimant decât plăcut. Trebuie să combatem cu energie acest început de dezagregare a persoanei noastre care se trece ca o roză, comparație plină de poezie, cu un epilog destul de puțin poetic. Însă căci o roză veștejită se aruncă la gunoi odată cu coșile de cartofi și alte rămășițe comentabile și numai arătozii sfârșește presată între foile unei cărți, ale unui roman de dragoste. Și pe urmă, desigur că niciunui dintre dvs. nu i-ar plăcea să sfârșească încarcerată între paginile unei cărți, nu-i așa? Să combatem deci toate aceste frumoase și nostalgice efecte printr-o cură întăritoare. Aci, domnișoarele palide prin excelență vor strămba din nas deși ar face mai bine să-și supravegheze ficatul și intestinul decât să suspine și să leșine de dragoste. Tomificându-vă deci sănătatea, vă tomificați frumusețea. Nimic nu minea.

ză mai mult tinerețea unei femei decât un intestin capricios, un ficat independent, o digestie penibilă, epuizarea nervoasă, insomnia. Trist, dar frumusețea este strâns legată de aceste lucruri vulgare.

Priviți tenul unei convalescente. La început e numai transparență și catifele. Dar pe urmă, dezastru; se coajește, apar primele riduri iar contururile feței devin flasce. Și priviți-i părul Vaporos, impalpabil ca razele soarelui! Dar în scurt timp devine sfărâncios și se rărește. Și vai ce mizerie! Dinții s'au îngălbenit iar în trup se ghicește un început de încovolere. Când lucrurile au ajuns în stadiul acesta, nu mai avem timp de pierdut. Trebuie să procedăm cu energie. Odată ce răul care ne sapă sănătatea a fost stăvilat de către medic, vom lua o serie de măsuri, unele locale altele de ordin general. În seria celor dintâi sunt îngrijirile ce urmează a fi date părului pe care-l vom supune la o cură de ulei, alcool, masaj, perieri și-l vom tăia în primul rând cât mai scurt. Nimic nu e mai salutar decât tăierea părului în perioada de convalescență. Iar cât despre ten, acesta trebuie tonificat printr-o cură intensă de vitamine, atât internă cât și externă. Mâncați înainte de fiecare masă un morcov, având grijă să-l alegeți cât mai roșu și mei proaspăt. (Aceasta vă poartă de mâncare și combate constipația). Consumați legume, fructe cât de multe. Iar extern, măștile zilnice de morcovi rași, și una săptămânală de drojdie de bere, dau rezultate optime deoarece sunt extrem de bogate în vitamina „a” care este vitamina pielii. Duceți-vă la un salon de frumusețe pentru a învăța să vă masați fața și gâtul rațional, adică după așezarea mușchilor și cereți tot acolo o cremă hrănitoare adaptată necesităților dvs.

Tot convalescența e și cel mai bun moment pentru a începe să faceți puțină gimnastică. Corpul reacționează acum mai bine ca oricând.

În rezumat, cultivați-vă cu religiozitate sănătatea dacă vreți să țineți la schimb bătrânețea — boala cronică și invincibilă.

Ingrijiează frumusețea din vreme

Nu veți avea întotdeauna 20 de ani. Frăgezimea aceasta pe care toată lumea o învidiază și pe care o credeți eternă, va trece mai repede decât vă închipuiți dacă nu vă luați măsuri pentru a conserva această grație primăvăratecă de care sunteți atât de mândre. Dacă vreți să mai fiți frumoase încă la 40 de ani, trebuie să începeți a vă îngriji dela 20 de ani. Supravegheați-vă obrazul, silueta, ținuta. Purtați, chiar dacă nu aveți nevoie, un sutler și o centură. Nu lăsați vântul să vă usuce părul și mai cu seamă ocupați-vă de piele.

Fața dvs. e ca o floare frumoasă dar foarte plăpândă ce nu se conservă decât cu mari atenții.

Sunt riscuri pe care le puteți evita dacă începeți a vă îngriji din tinerețe. Fața dvs. își va păstra frăgezimea atâta vreme cât veți ști să-i apărați cu succes punctele delicate, expuse cele dintâi atingerilor vremii.

Astfel, veți preveni ridurile dintre sprincene care sunt culele pesimismului și ale griților, neîncrețind niciodată sprincenele. Priviți viața în față, relevați, cultivați părțile ei bune și fruntea va rămâne senină. Un alt punct primejdios a feței este colțul gurii. Numeroase sunt femeile încă tinere care văd desenându-se o cută între nas și colțurile gurii. Veți preveni această cută amară dacă fortificați mușchii părții de jos a figurii mestecând lucruri tari. Americanele care se tem atâta de bătrânețe mestecă în bate cheuing-gum cu energie pentru a evita această trăsătură disgrațioasă. Fe-

riți-vă deasemeni de bărbia dublă. Și împotriva acestui flagel mestecatul este un preventiv excelent. Dacă partea de jos a obrazului se îngreuiază în vreme ce partea superioară se scofalcește, practicați această gimnastică facială: umflați ușor obrazii și, susținând urechea cu o mână, executați în partea de jos a obrazului umflat un pianotaj ușor. Mai cu seamă, și mai înainte ca pleoapa superioară să se veștejească. Singurul remediu al acestei tendințe este somnul. Orice femeie poate constata că în epocile când poate dormi bine și mult aceste defecte se atenuază. Ca tratament local puneți puțină cremă pe pleoapa superioară. Această grăsime o veți aplica în timpul zilei sub pudră. Iar pentru noapte, după o toaletă minuțioasă, întindeți puțină grăsime sub pleoape modelând delicat arcada sprincenei.

Nu abuzați de aerul acela mîrat, cochetărie fermecătoare care este una dintre cele mai mari resurse ale eternului feminin, căci după căderea vreme, tot ridicând din sprincene vi se încrețește fruntea. Menajați-vă ochii ferindu-vă de a ceti la lumină slabă. Purtați ochelari dacă sunteți mioape. Nu adoptați ticuri și dacă le aveți, căutați a le corecta cât mai viteze.

Dar, între noi fie zis, pentru a rămâne tinere și frumoase nu există decât un singur mare mijloc și voi înceta de a vă repeta: cultivați optimismul, buna dispoziție. Sărăsu! fiind soarele figurii, veți fi întotdeauna fermecătoare atunc cînd veți fi vesele.

BĂRBATUL CARE A ȘTIUT SĂ AȘTEPTE

În orașul brazilian San Salvador trăia o văduvă în vârstă de vreo treizeci de ani, Maria de Figueira. Rămăse văduvă după câțiva ani de căsătorie păstrându-și toată frumusețea și averea. Două motive însemnate, care făceau pe tinerii din împrejurimi să rojască în jurul ei. Pe deasupra frumoasa Maria era o fire blândă, inteligentă și foarte sensibilă. Să nu ne mirăm dar, dacă prețedenții se luau la întrecere pentru a o convinge pe tânără văduvă să păsească din nou pe treptele altarului. Sărăci și bogați, flăcăi cu mustața abea mijlă și bărbați încărungiți se încoloneau astfel în numeroasa armată a pretendenților. Maria de Figueira nu avea docat să aleagă. Dar ani de zile ea nu se putea hotărî cui să dea preferință. De îndată ce cineva îi plăcea îi găsea numaidecât un defect și... alegerea cădea altă. Ar fi fost fericită să poată aduna într'un singur om însușirile tuturor, lucru desigur la care s'au gândit și alte femei până la frumoasa braziliancă.

Totuși, nu de mult timp, Maria și-a ales un ginere. S'a hotărît chiar și ziua nunții care a fost sărbătorită cu mare fast.

„Dar cine e fericitul?”, ne veți întreba dornnevoastră. Vă vom face o surpriză.

Fericitul mire este Donato José Santano, care nu se deosebește deloc de alți oameni de rând. Nici nu este tânăr măcar. Mirele nu are niciuna din acele însușiri care farmecă de obicei femeile: frumusețe tinerețe, avere, simț artistic, etc. Dimpotrivă, nejodată nu s'a evidențiat cu ceva. Era un om oarecare și trecuse neobservat prin viață, până în ziua în care frumoasa văduvă își puse ochii pe el.

Singurul semnălmnt vrednic de atenție este vârsta lui. Căci mirele și-a sărbătorit luna trecută a 106-a aniversare.

Vă puteți închipui uimirea și mânia pretendenților refuzați. Cu atât mai mult cu cât mireasa a declarat că a cupănit bine înainte de a lua această hotărîre și că nădăjduiește că a găsit într'adevăr fericirea.

Pe de altă parte mirele a declarat, la banchetul nupțial, că a rămas celibatar până la această vârstă, deoarece aștepta să găsească pe femeia visurilor sale. Însfârșit izbutise s'o găsească.

„Astfel, scumpul meu oaspete tineri, a terminat el, nu trebuie să pierdeți nădejdea ci să aveți încrederea și să știți să așteptați”.

NORMANDIA

PRIMA REGIUNE INVADATĂ DE ALIAȚI

Itimile comunicate au menținat debarcări de detașamente apreciabile efective de trupe anglo-americane, pe coasta estică nordică a Normandiei, precum și lansări a numeroase unități de trupe și de trupe speciale de debarcare aeriană, din planoare diferite puncte ale Normandiei. Scopul acestor forțe anglo-americane de debarcare, este de a ocupa portul de război Cherbourg, ce dispune de trei baze aeriene. Fiind un port militar de primă importanță, dispune de amenajamente, instalații și șantiere navale speciale. Forțele anglo-americane de debarcare s'au concentrat în apropiere de orașul Bagaieur, constituind aici un centru important de operațiuni.

Dealungul veacurilor, Normandia a jucat un rol însemnat în istoria Franței. Geografic este vorbind, această provincie a Franței, se află în partea ei de Nord-vest, cuprinzând și peninsula Cotentin și podișurile de calcar din regiunea gurilor Senei. Normandia este, cu precădere, o provincie de plugari și cultivatori. Clima ei este umedă, purtând caracterul unei clime oceanice. Dintre culturile acestei provincii demne de menționat sunt: grâul, orzul, sfecla de zahăr, legumele și pomii fructiferi. În regiunea coastei atât de povârnită a Normandiei sunt numeroase crescătorii de vite. Sunt vestiți pretutindeni caii de Normandia.

Dar ocupatia principală a lo-

cuitoarelor coastei care a făcut din normanzi o populație întreprinzătoare de navigatori îndrăsneți, a fost și este pescuitul. În afară de acestea, Normandia este bogată și în minereuri de fier. Convertitoarele și furnalele dela Caen sunt îndeobște cunoscute. Normandia mai excelează printr-o dezvoltată industrie textilă a chimicalelor și a metalurgiei.

Capitala acestei provincii este orașul Rouen care în 1936 număra o populație de peste 130.000 locuitori. Rouen aflându-se pe Sena este un important port de import și de trafic, deoarece în acest punct Sena este atât de adâncă încât permite navigația și marilor vapoare oceanice de transport.

Rouen este celebru prin celebra sa catedrală Notre Dame, construită între veacurile 12 și 15, având în interior mormintele regilor Franței. Turnul principal în formă de piramidă, atinge 156 m. înălțime. După cum se știe însă această celebră catedrală, reședința arhiepiscopiei cu jurisdicția asupra Normandiei, a suferit serioase avarii în urma violentei atacuri aeriene anglo-americane. Rouenul mai pozeră numeroase biserici și mănăstiri străvechi datând din secolele 14, 15 și 16, apoi minunatul palat al Justiției construit în secolul al 15-lea. Rouen este și un important centru cultural. Universitatea sa adăpostind numeroase facultăți. Este un important centru al industriei hârtiei și metalurgiei.

Rouen derivă din Rotomagus cum era numit în Evul Mediu și a fost capitala Ducatului Normandiei. La Rouen a fost arsă pe rug în 1431 Joana D'Arc. Mai târziu Rouen a fost unul din centrele Hughenoșilor. A fost ocupat de trupele germane la 9 Iunie 1940.

Cele mai importante orașe portuare ale Normandiei, cari joacă un însemnat rol în viața economică a Franței sunt: Le Havre și Cherbourg.

Istoria Normandiei este mai bogată în evenimente ca a oricărei provincii franceze. Străvechii ei locuitori, falmoșii Normanzi, sunt una cu Vichingii germani nordici, cuceritori navigatori și cuceritori din sec. 9—11 a căror întreprinderi peste mări și țări, au însemnat un bogat capitol de istorie. Încă din timpul domniei lui Carol cel Mare au început Normanzii să viziteze coastele Imperiului francez și ale Angliei, coborându-se cu corăbiile lor din Ducatele Norvegie și Danze. Normanzii au pătruns pe gurile marilor fluviu din Franța până în centrul ei și au apărut chiar și în Mediterană. Coastele Germaniei au fost invadate la 821, când regele Arnulf al normanzilor a raportat victoria decisivă. La gurile Senei a apărut la 911 Ducatul Normandiei. Aici au primit creștinismul însușindu-și limba și cultura franceză. Făcând mai departe incursii în istorie descoperim Regii din familia lui Knuth ai Danemarcei cari au domnit între 1013 și 1042 pe-

ste întreaga Anglie. Și în Irlanda a domnit o lungă bucată de vreme o casă princiară normandă. Din Normandia a pornit la 1066 Wilhelm Cuceritorul bătănd pe regele anglo-saxon Harold la Hastings și astfel Anglia a intrat sub dominația Normandiei. Simultan normanzii din Franța au întemeiat Regatul Neapole-Sicilia în Italia de Jos.

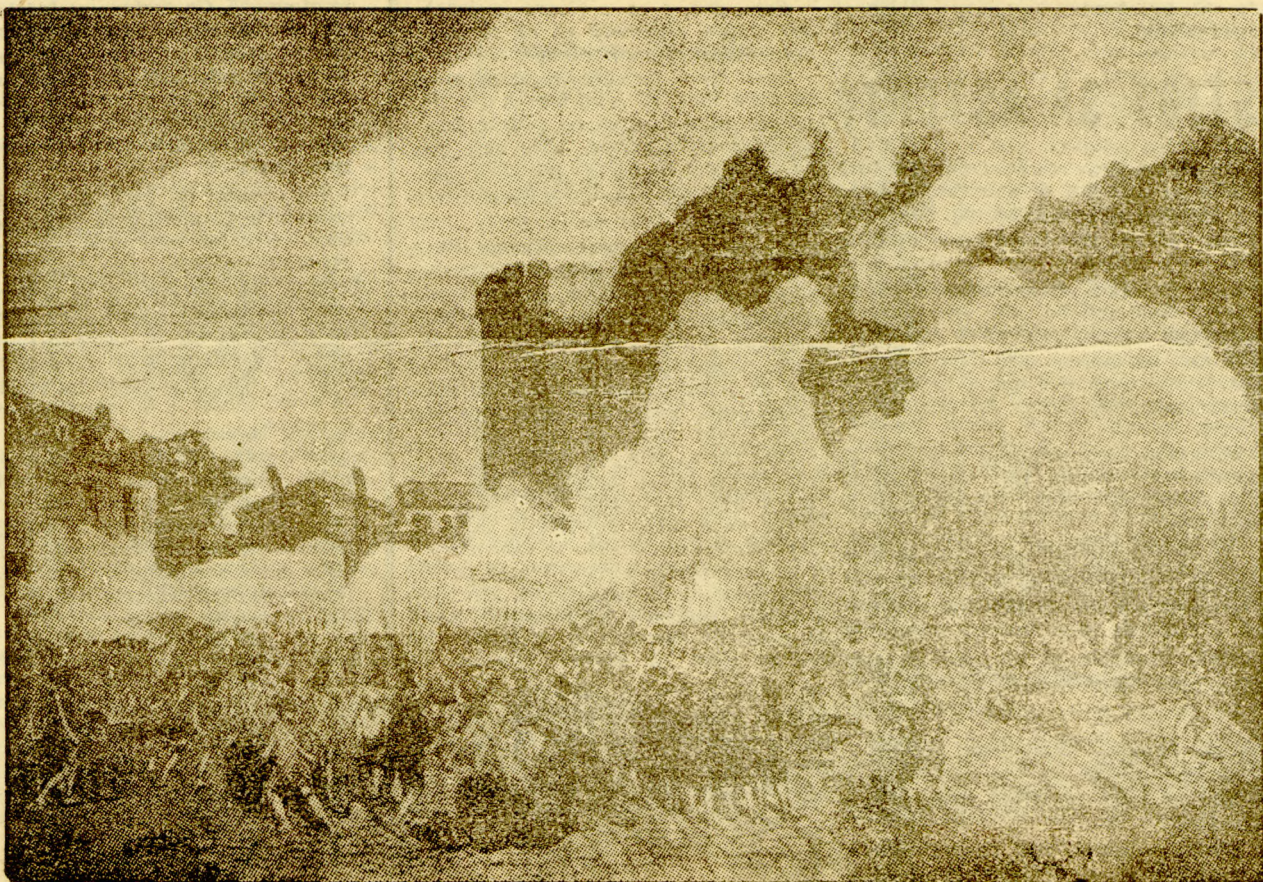
Datorită calităților lor de exploratori, întreprizi și energici, normanzii sunt acela cari au colonizat cei dintâi Islanda în 874. Erich cel Roșu, a întemeiat colonii în 986 pe coasta vestică a Groenlandei și au ținut până în secolul al 15-lea. Fiul lui Enric cel Roșu, Leif a descoperit la anul 1000 America de Nord. Ei au dominat în secolele 9—11, coasta Mării Baltice fondând porturile de trafic Haithabl în Schleswig, Ioamsburg și Truscho. Alți Normanzi din Suedia, varegii, au creiat în timpul domniei lui Ruric, Imperiul rusesc în 862, pătrunzând până la Marea Neagră și atacând în repetate rânduri Constantinopolul.

Cercetând documentele istorice se discerne o ciudată împletire de destine între istoria Angliei și Normandiei. Conducătorul Normanzilor Rllo, a crea cei dintâi la gurile Senei la 911 un puternic Ducat. Ducii Normanzi au exercitat o puternică influență în Franța, prin Wilhelm Cuceritorul au cucerit coroana Angliei iar Casa Normandă a Plantagenetilor a domnit peste Anglia până în 1154. Enrich al V-lea a cucerit încă odată Normandia pentru Anglia în 1417, totuși după 1449 a revenit definitiv Franței.

Pentru istoria culturii este demn de menționat faptul că în bisericele romane din Normandia și în deosebi în orasul Caen a fost introdus pentru prima oară, stilul bisericilor gotice transformat în gotica specifică nordului Franței.

Conducerea supramă aliată a ales ca bază de debarcare porturile Cherbourg, Caen și la Havre. Distanța între Insula Britanică și Cap de la Hague, cel mai avansat punct al peninsulei Normande din canal este de circa 100 km., iar între Cayen și le Havre aflătoare în golful Senei, de circa 150 km.

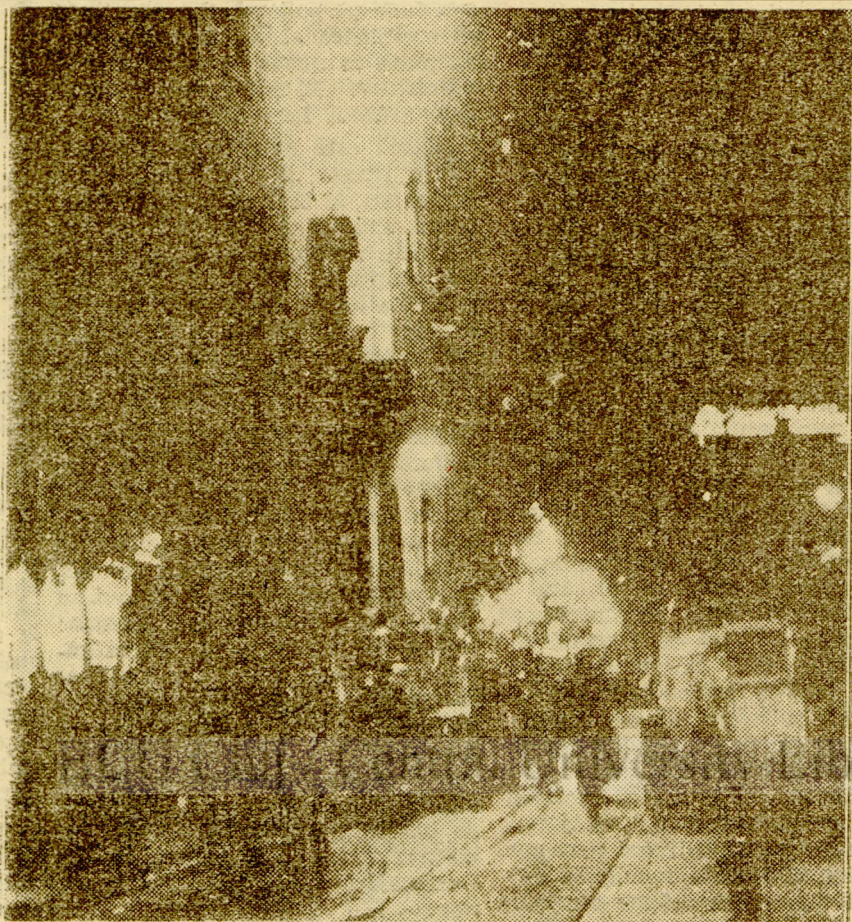
După toate probabilitățile a fost aleasă coasta Normandiei ca spațiu de debarcare datorită faptului că dispune de un însemnat port de război. Cherbourg iar regiunea gurilor Senei datorită faptului că dispune de cel mai mare port de trafic din Nordul Franței, le Havre. Importanța portului de război Cherbourg, aflător pe coasta vestică a Normandiei, rezultă și din faptul că în afară de industria șantierelor de război folosite de fabrica germană pentru construcții

O fotografie celebră: Asediul Bastiliei la 1879

UNA DIN CELE MAI CIUDATE EXPOZIȚII DIN LUME...

O COMOARĂ FĂRĂ STĂPÂN

Capitala Spaniei este unul din puținele orașe din Europa scutite de camuflaj. În clișeu nostru, un aspect al Madridului, noaptea

lucrat, montat într'un blazon, închipuind o coroană și o acvilă. Acest inel a aparținut unui nobil al cărui nume nu se cunoaște. El a fost găsit

strălucind pe o mână tăiată care se găsea într'un pachetel aflat asupra unui militan roșu ucis în luptă. Nimeni nu a cerut până acum acest

valoros obiect intrucat întreaga familie a fost ucisă iar dreptul de posesiune împrăștiat.

Cea mai mare parte a acestor obiecte a fost descoperită în pivnițele orașului Figueras, din apropierea graniței franceze. Armatele roșii depuseseră fructul jafurilor lor în pachete pe care vroiau să le treacă apoi prin Franța către Mexico.

Înaintarea rapidă a trupelor naționaliste a împiedicat acest plan. Totuși, o parte din ele au putut fi expediate și după ocuparea Franței. Guvernul din Vichy a descoperit depozite secrete de bani și bijuterii provenite din jafurile războiului civil din Spania, pe care le-a înapoiat guvernului Franco.

Este astăzi foarte greu să se identifice posesorii. Cei mai mulți au fost uciși chiar în timpul când au fost jefuiți. Totuși guvernul depune toate eforturile ca foștii posesori să intre în stăpânirea bunurilor lor. Prin decretul dela 7 August 1939, bunurile nereclamate timp de 5 ani, devin proprietatea statului spaniol. Acest termen expiră anul acesta iar expoziția actuală, este ultima. Valoarea obiectelor expuse se cifrează la aproximativ 10.000.000.000 lei.

Cea mai mică femeie din lume

Căminul pentru bătrâni din Neresheim se bucură de celebritatea rară de a adăposti pe „cea mai mică femeie din lume”, și anume pe liliputana Louise din Neumünster (Schleswig-Holstein). „Marquise Louise” care este numele de artistă al liliputanei, are înălțimea de 85 centimetri și a împlinit de curând 86 de ani. Făcând parte dintr'o trupă a celor mai mici și celor mai mari oameni” a călătorit pe vremuri prin lumea întreagă.

20.000 BIJUTERII FURATE ÎȘI CAUTĂ STĂPÂNUL

de vase, acest port dispune de 3 baze aviatice militare. În vremurile de pace acest port are o populație de numai 39 mii locuitori.

Cea mai mare a spațiului de debarcare a unităților de parașutiști anglo-american, se află pe râul Orne, la o distanță de mare de circa 20 km.

un important centru industrial, unul din cele mai mari șantiere navale ale Franței. Populația sa era estimată la 164 mii de locuitori în 1941.

După cum se știe, le Havre fusese cucerit de Germanii la 13 Iunie 1940. Acest oraș a fost întemeiat de regele Francisc I la 1517. În afară de șantierele navale le Havre era vestit prin marea industrie textilă care atinsese un înalt grad de dezvoltare, precum și prin fabricile de uleiuri și de chimicale.

Orașul Caen, asiderea menționat ca spațiu de debarcare a unităților de parașutiști anglo-american, se află pe râul Orne, la o distanță de mare de circa 20 km.

Orașul Caen, având o populație de 61.300 locuitori, este vestit prin biserica trinității fondată în 1059 și printr'o universitate întemeiată în 1432. Deasemenea ei este și un însemnat centru industrial, având numeroase furnale, topitorii și fabrici de textile.

ORAȘE ȘI PORTURI CELEBRE

Ufoarte interesant și instructiv reportaj de actualitate

Oamenii sunt buni...

DE ION PAS

Am citit un impresionant apel în apărarea cailor de trăsură cari, după aspectul jalnic ce prezintă, arată un tratament lesne de bănuț Capitala noastră, reputată cândva prin trăsurile ei elegante, cu roți îmbrăcate în cauciuc, cu perne odihnitoare și cu animale ce mușcau frâul, urmează în această privință linia de progres a marilor orașe, înlocuind tracțiunea animală cu cea mecanică. Au dispărut faimoșii „muscali” din Piața Teatrului, cu starostele lor Mișca, figură încadrată în pitoresca cetăție, dimpreună cu toate celelalte trăsuri din stațiile în care se înșirue acum mașinile de piață.

Ici-colo, printre șoferi, dormitează pe capră câte un birjar tot mai bătrân și tot mai răpănos, ca și vehiculul, ca și animalele lui. Pe el nu-l cheamă nimeni. Nu-i face semn, cu umbrele, nici o femeie, nu se aruncă pe perne, picior peste picior, nici un domn amator de-o plimbare pe îndelete. „Mână birjar!”, expresia care altădată era însoțită de pocnirea biciului, este acum un leitmotiv de cântec melancolic.

Birjarul moțăește printre mașinile care se perindă în stație, printre șoferii sprinteni și veseli. Pe el nu-l cheamă nimeni. Iar când, totuși, cineva, un domn, o cucoană, o pereche de îndrăgostiți, are fantezia să prefere taxiului trăsura, cel mai nedumerit este birjarul.

Omul se freacă la ochi, se îndreaptă din mădularele amorțite, pune mâna pe biciu, dar, mai nedumeriți decât el, sunt cailor cari nu pot crede că într-adevăr li se acordă cinstea unei curse. De aceea, până să se urnească, mușterii se împacientează și sare din trăsura în mașina de alături.

Noroc, din când în când, că birjarul e chemat la câte o nuntă să-i ducă pe miri la fotografi, sau la câte o înmormântare să plimbe familia îndoliată pe câteva străzi, în urma dricului. Dar nu sunt îndestule nunți și nu sunt îndestule înmormântări pentruca, din câștigul rezultat, să poată trăi birjarul și mărtoagele.

Mizeria nu îl face pe om mai bun. Dimpotrivă. De aceea, economisind ovăzul animalelor, omul înrăit nu le precupește biciul. Că așa este legea aspră a timpului, că progresul refuză să mărgă cu harabaua și că el ține să fie purtat prin oraș cu mașina de zeci de cai putere, că deci singura atitudine ar trebui să fie resemnarea n'are cum să știe pose-

sorul de trăsura hodorogită și de cai fantomatici. Din tovarășe ale existenței sale și din instrumente de câștig, animalele au devenit o pacoste, incapabile să-și scoată măcar ovăzul.

„Mânca-v'ar boala!”
Harșt!

Stăruiește în mulți veleitarea regretabilă de-a fi spirituali cu orice preț, ceea ce dovedește un fond de cabotinaj ahtiat să culegă aplauze. Păcală și Mitică există în infinit mai multe exemplare decât ne închipuim, căci îi întâlnim oricând și pretutindeni, gata să stărnească admirația noastră cu o poză și-o anecdotă. Că născocirea e de prost gust și anecdota fără de sare, că individul nu are fantezie și spirit, că se maimutărește lamentabil și ofensează prin lipsa de măsură, că, în cazuri inofensive, e un bărbier ce ne rade fără săpun și, în împrejurări mai grave, face boroboate recoltând palme, deoarece i-a scăpat din gură o măgărie, toate acestea dovedesc doar trista pasiune a atâtor semeni ai noștri de a se prezenta în postură de oameni inteligenți, adică inventivi, adică dați dra-cului.

Aspirantul la gloria lui Mitică și a lui Păcală, se numește, atunci când e copil, domnul Goe, și smulge admirația mămițichii prin obrăznicile pe care le sune mușafirilor și prin ingeniozitatea de a turna dulceață în galoșii acestora. Între colegii de școală el e inspiratorul tuturor năzbâtiilor: aduce în clasă prafuri de strănutat, lipește pe spatele camarazilor hârtiuțe și cântă apoi: „Măgarul duce, nu știe ce duce”, iar pe cerșetorul de la colțul străzii îl păcălește regulat punându-i în palmă un nasture în loc de-un gologan.

A fost la circ și a reținut toate „chestiile” clovnilor pe cari îl imită apoi, spre marea bucurie a familiei și-a prietenilor. Imită la perfecție animalele.

Maș tărziu devine colecționar de anecdote și-și creiază reputația de om spiritual. A să-ți spună

el una, — să mori de răs! Nu mori de răs, dar Mitică nu dezarmează, căci e perseverent și are un sac plin. La nevoie își lipește un cioc de vată, sau îmbracă o haină pe dos, sau cântă dopește, sau face pe peticul. Cu neputință ca societatea să nu se înveselească până la urmă, și să nu spună admirativ: „E dat naibei Mitică! Știe atâtea, face atâtea”...

Mitică este neîntrecut și'n păcăleli, firește. El te poate scula din somn, la trei noaptea, cu telefonul, spunându-ți că este un vecin care a văzut iesind foc pe coșul dumatăle. Sau poate să-ți trimită Salvarea acasă. Ori să-ți adreseze o telegramă cu un conținut lapidar ca, de exemplu: „Tata mort”, adică tatăl dumatăle.

Citeam deunăzi o știre care ne-a înfiorat, ea dovedind că Mitică din cercul nostru și dintr'al d.veasură, ineputabilul născocitor de șotii, are neamuri numeroase, foarte ramificate. Era vorba de un țăran căruia câți-va consăteni i-au făcut una bună pe când dormea: i-au șezat frumuseț în jurul gâtului un șarpe mort, iar când omul a deschis ochii și-a văzut lighioana, a scos un răcnet și a înebunit.

Credem că e timpul să ne declarăm satisfăcuți și arhi-satisfăcuți de isprăvile lui Mitică. Și să-i solicităm demisia din funcția de om spiritual. La nevoie, să i-o impunem.

N'am avut niciodată stimă pentru „băiatul deștept” care își face loc în viață fără să întârzie prea mult când e vorba să-și aleagă mijloacele. N'am dat doi bani nici pentru așa zisul „om de incredere”.

Uite, citeam deunăzi că poliția a descoperit o bandă care își „operă” patronul. Banda era compusă din funcționari ai magazinului pe care ei îl prădau treptat, conduși fiind de omul de incredere al casei.

Oh, omul de incredere!

Vedeți dumneavoastră, el nu e înzestrat cu însușirile strălucite ale băiatului deștept. Nu are nici

norocul acestuia. Dar omul de incredere suplinește sgărțenia naturii cu o respectabilă cantitate de perseverență.

Omul de incredere stăruiește. Ține să-ți intre în piele ca o insectă, gâdilându-te pentruca astfel să nu bagi de seamă când s'a așezat pe guler, când s'a coborât pe cutele cămășii și când a pătruns apoi în carnea ta.

Poate că tu stai în gardă, că îl ocolești, că-i întorci spatele. Ei, însă, zâmbește, ține să ridice un fir de păr inexistent de pe reverul hainei tale, să te convingă că ai o mină tristă, ori dimpotrivă că arăți admirabil.

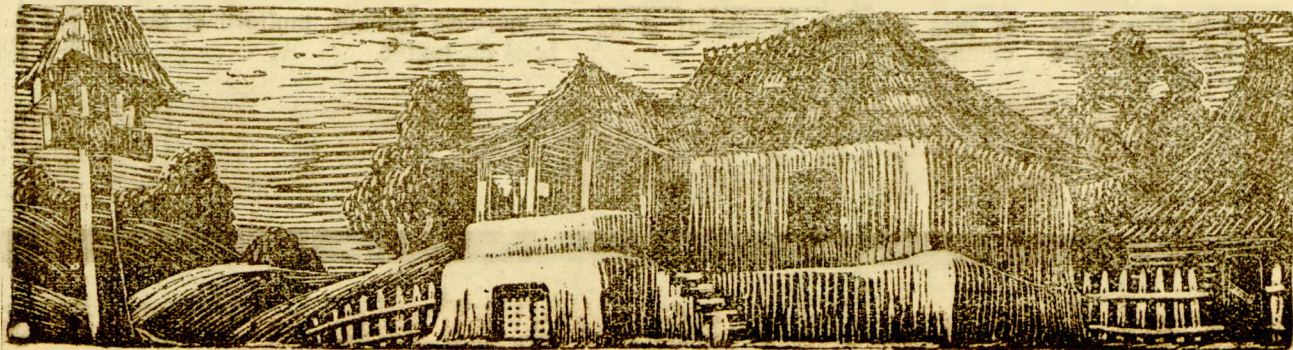
El e obligat să vină la serviciu, la opt. Vine la șapte. Are dreptul să plece, seara, la șapte. Pleacă la opt. E măhnit, constatând că slujbașii dumatăle nu sunt conștiincioși. Unul scrie misive de dragoste, în orele biroului. Altul stă la closet câte trei sferturi de oră, citind ziarele și fumând cinci țigări. Al treilea e ieneș, al patrulea e un element subversiv, al cincilea e absolut tâmpl.

La început îți repugnă zelul cu care-i defăimează. Vrea un spor de salariu? Vrea să ocupe locul vreunuia dintre ei? A, nu! El nu pretinde nimic. E numai devotat. Ține să te sevească.

Firește că, treptat, îți dai seama că el este cu adevărat personificarea Cuvotamentului și-a de-zinteresării. Dacă nu cere nimic? Dacă se arată chiar ofensat atribuindu-i o intenție de interes personal? Ți-a intrat sub piele. A devenit omul dumatăle de incredere.

Atunci te operează. Dacă mănuiește bani, reține ceva și pentru el. Cum o să-l bănuiești? Dacă e inițiat în secretele întreprinderii, le trădează concurenței de peste drum. Cum o să-l bănuiești? Dacă l'ai introdus în casă te denunță nevastei că ai amantă și-ți pune coarne. Bănuiești că nevasta începe să te înșele. Însă nu știi cu cine. Culmea e când te destăinuiești chiar omului de incredere și-l rogi să facă oficiul de detectiv discret.

Iar dacă ești patronul magazinului Cutare, constai că marfa ți se subtilizează, bănuiești poate vreun servitor, exprimi omului de incredere temerile dumatăle, el împărtășește neplăcerile dumatăle, și apoi tărziu, printr'un accident, află că hoțul era chiar el, omul de incredere, care la rândul lui își avea oamenii săi de incredere recrutați printre cei asupra cărora eredeai că exercită un control tiranic întru apărarea intereselor dumatăle.

Pe domnul Cască-Gură îl cunoașteți și dumneavoastră. L'ați întâlnit oriunde și ori-când, placid și filosof, urmărind aspectele vieții și martor al evenimentelor care, din când în când, o punctează, gata să formuleze o părere de care în definitiv lumea se poate dispensa, dar uitând să dea și o mână de ajutor. — mai necesară, poate.

D. Cască-Gură se mai numește și Popescu și Ionescu. Uneori îl cheamă chiar Georgescu, Dumitrescu și altfel tot în *escu* dar variațiile de nume nu au nici o însemnătate. Exemplarul este același.

S'a poticnit, de exemplu, un cal, și circulația este paralizată. S'a strâns lumea în preajma trăsurii, a dobitocului și a birjarului, contemplând spectacolul, făcând comentarii asupra asfaltului care lunecă și asupra câtorva fapte cu totul disperate.

D. Popescu s'a întâlnit cu d. Ionescu.

— Bună dimineata. Eu mă duc la slujbă, dar dumneata? M'am oprit un moment aici. Stau de un sfert de ceas și mă uit la nenorocitul ăsta de cal. Cum o să tragă, nene, dacă e prăpădit? Măgarul de birjar nu-i dă să mănânce, desigur, decât la trei zile odată. Mă uit la lumea asta care cască gura. De ce-o fi stând, nenisorule, în loc, de parcă-i panoramă? Și vezi dumneata, domnule Ionescu, nu pune nimeni mâna să ridice calul. I s'a prins piciorul în curele. Dacă i-l ar desface cineva, dobitocul s'ar scula singur.

— Tară de cască-gură, domnule Popescu.

— Fără inițiativă, domnule Ionescu.

Vagonul a sărit de pe linie. Dacă pasagerii s'ar da jos, vatmanul ar putea efectua mai ușor operația de readucere a cusei Setebuei între șine. Și dacă două-trei persoane ar binevoi să pună un moment umărul, operația s'ar termina în câteva minute.

Dar pasagerii nu se urnesc. Comentează și se scandalizează.

— Asta e circulație? Societatea își bate joc de public. Să vezi în străinătate, domnule Popescu.

— Aveți dreptate, domnule Ionescu. Mi-aduc aminte că la Paris...

— Lasă-ți incolo de frantuji, domnule Popescu. Am fost și eu la Paris și am avut conflict cu un sergent de stradă.

— Ce zici, însă, domnule Ionescu, de lumea asta care cască gura și nu se gândeste să dea o mână de ajutor vatmanului?

— Tară de cască-gură, domnule Popescu.

— Fără inițiativă, domnule Ionescu.

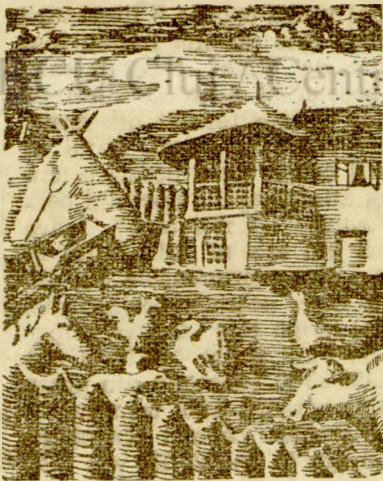
mas în urmă cu lucrările la birou și mi-a făcut observație șeful, am venit la masă cu întârziere și m'a certat nevasta, mi s'a dus dracului ora de somn de după amiază, n'am putut să citesc gazeta, nu mi-am băut cafeaua și abia seara am putut să reintru în matea vieții mele.

Dar indispus am fost până a doua zi, căci, din cauza supărărilor, am dormit rău și am visat prost.

Aceasta, pentru că d. Vorbă-Lungă m'a prins la colțul străzii, m'a apucat de un nasture dela haină și mi-a povestit ce-a făcut eri și acum zece ani, și ce-o să facă mâine și peste zece ani. Mi-a spus că s'a întâlnit cu Popescu (eu nu-l cunosc pe Popescu), că s'a certat cu frate-său pentru chestia aia (nu știu ce chestie), că nevastă-sa și-a scos o măsea (regret enorm), că Ionescu e un pungăș (aceasta o știam), că și-a cumpărat lemne (il invidiez) că nu are pal-ton (il deplâng).

Oh, de unde scoate d. Vorbă-Lungă atâta chef de vorbă? Cum de găsește șapte mil de subiecte, cum de-l interesează toate, cum de-și inchipule că mă pot interesa pe mine cum de nu obosește, de nu ametește, de nu incremenește? Pentru mine, el este un prilej de permanentă nedumerire și de panică atunci când mă înhață.

Un minut de tăcere!
Ce-am putea inventa prin ce constrângeri, prin ce recompense l-am putea convinge pe d. Vorbă-Lungă să păstreze un minut de tăcere?

Să-ți spun o anecdotă...
M'a' apucat de reverul hainei și m'a proptit de un stâlp de felinar. De oarece strada era aglomerată, tentativa de fugă ar fi eșuat lamentabil, astfel că l-am înjurat în gând și apoi am zâmbit. Am zâmbit, cum probabil zâmbeau sfinții mucenici înainte de a fi arși pe rug sau jupuți de vii.

Anecdota mi-e cunoscută. Mi-a mai spus-o tot el de aproximativ patru sute de ori. E cam proastă și cam porcoasă, și de aceea nu pot s'o reproduc.

De fiecare dată mă simt obligat să zâmbesc în momentul când prietenul meu începe s'o povestească, și să râd cu gura până la urechi când o sfârșește.

Acesta e prietenul care știe o singură anecdotă și pe care o spune de cincisprezece ani.

Mai am unul care e deadreptul infernal: acesta știe cel puțin zece mii de prostii, și în fiecare zi născoceste ori află una nouă.

„Să-ți spun o anecdotă...”
În realitate îți toarnă douăzeci.

Esti indispus, grăbit, ți-a murit cineva, te duci la serviciu sau la teatru, pe prieten îl lasă rece. El îți toarnă o duzină, două, de anecdote.

Faci din când în când câte o mutră de parcă ai mânca lămâie, și râzi după fiecare anecdotă, de complezență, doar-doar s'o declara mulțumit și te-o lăsa în pace.

— Ți-a plăcut nu?

— Bună!

— A, s'o auzi pe asta!

Și-ți mai servește una.
Din cauza celui care îmi spusese de patru sute de ori aceeași anecdotă, am întârziat într'o zi dela slujbă și am întârziat într'altă zi dela masă, și nevasta mi-a făcut o salată.

Eram deci furios.

Mă gândeam să-l apuc de piept și să-l dau cu capul de un felinar când o mai încerca să mă asasinizeze.

Dar altă răzbunare s'a plămădit în mintea-mi și ea a fost mai cruntă.

„Să-ți spun o anecdotă”.

Mi-a spus-o. Nu am râs. Prietenul a apăsat pe poantă, dar eu n'am râs. A râs el. Am tăcut. Pe urmă s'a uitat nedumerit la mine:

— Păi asta e.

— Cum? Credeam că...

A plecat furios.

Cu celălalt am procedat la fel. S'a infuriat și acesta

mul cu nas de ceară e omul excesiv susceptibil, adică omul căruia toată ziua îi plouă și îi ninge.

Se supără oricând și îi năzare dinte miri ce. Gură îi este strânsă ca o pungă cu doi irmilici numai, dar cu siguranță că pe fundul ei nu se găsește decât puțin lichid verzul: venin.

Nu îi place nimic, nu e mulțumit cu nimic.

Dacă îi spui bună-zlăua, simplu, e convins că ai fost impertinent cu el, iar dacă îl saluți mai respectuos și mai afectuos, bănuiește că-l iei peste picior, sau că te gândești să-i ceri un serviciu.

Angajezi o discuție. Te exprimi clar, fără să ascunzi ceva cu inima deschisă. Omul cu nas de ceară te ascultă, și apoi gura i se încrețește ca o pungă în care nu ar fi decât un irmilic. Al spus: „Eu, spre deosebire de alții, cred că...”

Hm, spre deosebire de alții...

Adică la cine ai făcut aluzie?

Ce-ai vrut să spui? Nu cumva te-ai gândit la el?

Ori, într'o discuție oarecare, declară că prostii și escrocii parvin la situații. Păi o situație ocupă și el, omul cu nas de ceară. E prost? Ori e pungăș?

Pardon, nu m'am gândit. Eu pentru dumneavoastră am prea multă considerație ca să...

Prea multă? Cum prea multă?

Prin urmare, nu o merit în întregime.

Vă rog, nu m'ați înțeles...

Cum nu te-am înțeles, domnule? Dar ce sunt eu? Bou, măgar, să nu pot înțelege ce ai spus dumneata? Dumneata?

În ziua următoare omul cu nas de ceară traversează strada când te vede. Îl lasă în plata lui Dumnezeu. Nu te salută, și nu-l saluți. Dar atunci vine el la tine și-ți cere socoteală. Cum, nu merită stima dumitale? a dumitale?

Dar ce e el? Pungăș? A furat, a jefuit în codru? Și, în definitiv, dumneata ești usă de biserică? A, să știi, nu permit...

○ scrisoare cu aprecieri socotite ofensătoare a circulat prin mai multe mâini și a ajuns în posesia persoanei care era vizată. De aci, tîmbălău și conflict care, din fericire, s'a aplanat.

Morala: nu incredințați scrisorilor gândurile voastre.

Ei da, sunt oameni cari ignoră primejdia permanentă a cuvântului scris. În primul rând ei se pretează la interpretări străine intențiilor tale, și în al doilea rând circulă, — sfredeliul dracului, — din sertare de birou prin buzunare și prin ziare.

Sunt oameni cari, cu nobilă pasiune, colecționează scrisori în scopul deasemeni nobil de a te trânti în capul dumitale atunci când crezi că nimic n'ar putea să te-atingă.

Uităm că sentimentele și interesele n'au pecetea eternității. Că uneori fără să vrem, ceea ce am adorat și ceea ce am stimat merită, în locul buchetului de roze, unul de spini. Că alteori, părerile noastre reclamă revizuire. Ne-am înșelat și când am spus despre unul că-i un exemplar de elită și când ne-am exprimat altul că e un porc de câine.

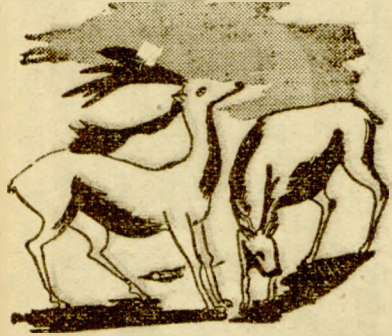
Dar greșala cea mai mare am făcut-o când ne-am rostit prin scris.

Căci el, scrisul, rămâne. Și el devine o spadă nevăzută care atârna deasupra capului.

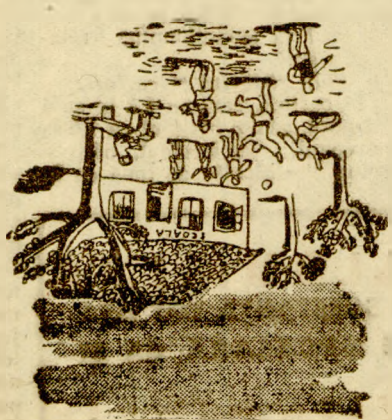
Archimede cerea un punct de sprijin pentru a răsturna pământul. Oricare dintre noi poate să distrugă o reputație, să creeze dificultăți scumpilor prieteni și scumpilor dușmani, cu o scrisoare.

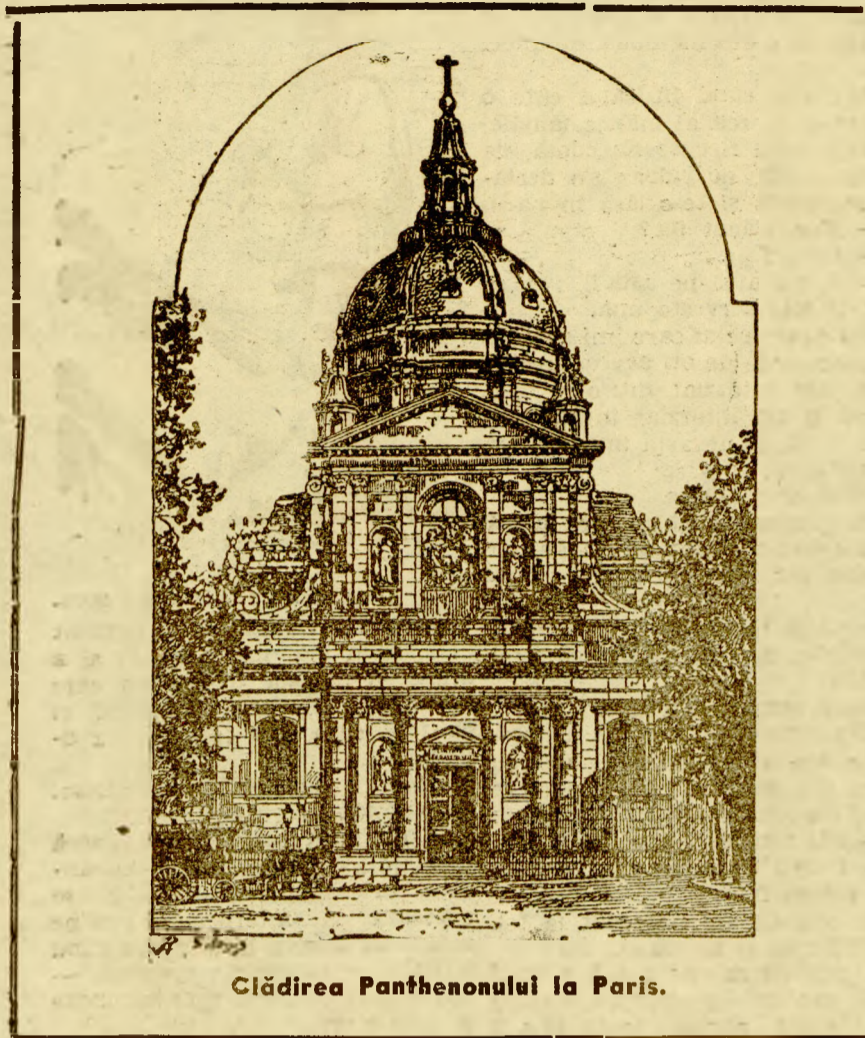
Morala: vindecați-vă de mania epistolară. Nu e nicio nenorocire dacă ai rămas dator cuiva cu un răspuns. Și e o fericire când, răspunzând cuiva, te pomenești după două săptămâni cu misiva uitată în buzunar.

(Continuare în nr. viitor)

Ma prins d. Vorbă-Lungă astăzi și din cauza lui, am pierdut tramvaiul, astfel că a trebuit să iau o masină, am ră-

Clădirea Pantheonului la Paris.

LEGUME IMPORTANTE PENTRU HRANA NOASTRA

Carnea este alimentul cel mai bogat în albumină, substanța atât de necesară organismului omenesc. Restricțiile impuse de război au determinat căutarea altor alimente cu bogat conținut în albumină.

Articolul de mai jos se ocupă de această interesantă problemă.

După cum se știe, albumina este pentru hrana omenească o substanță importantă, de neînlocuit în fenomenul de nutriție prin alte materii producătoare de calorii și nici depozitabilă, ca de pildă grăsimile. O cantitate de 30 gr. zilnic este minimum necesar organismului adult. Ca surse de albumină contează atât alimentele animale cât și vegetale. Până de curând s'a dat atenția cuvenită numai cerealelor și cartofilor ca furnizori de albumină vegetală, pe câtă vreme legumele au avut o soartă vitregă. Cercetările științifice recente au ajuns la următoarele rezultate:

Cunoaștem în total 62 feluri de legume, dintre care 21 la care se mănâncă frunzele, 14 având comestibile rădăcinile și bulbi, 10 păstăioase, 8 cu fructe comestibile, incl. căpșunile, 4 sorturi de legume: din familie usturoiului și 5 legume la care se mănâncă florile, tulpina și mugurii.

1. — Frunzele:

Pătrunjelul cu frunza lată are 4 la sută albumină pură, varza obișnuită 3,4 la sută, varza de Bruxelles 2,9 la sută, gulia și spanacul între 2,3 și 1,9 la sută, salata verde 0,6 la sută, andivelile 0,7 la sută albumină relativă 8 la sută.

2. — Bulbi, rădăcini și cartofi:

Pe lângă cartofi, cari au 1,1 la sută albumină pură, găsim hreanul cu 1,6 la sută, morcovul, pășănicul, pătrunjelul, țelina și ridichile de lună cu în-

medie 0,7—0,9 la sută albumină pură. În ce privește albumina relativă, ridichile negre au 19 la sută, gulile 23-29 la sută, deci mult mai puțin decât frunzele.

3. — Păstăioasele:

Păstăioasele uscate, lintea, mazărea galbenă și fasolea albă au cel mai mare procent de albumină pură (19,6 la sută). În privința conținutului de albumină relativă păstăioasele uscate stau în frunte cu 87 la sută, mazărea chiar cu 90 la sută, apropiindu-se de procentul cărnii de porc, 93 la sută. Păstăioasele necoapte au 52-59 la sută albumină pură.

4. — Fructele inclusiv căpșunile:

Despre acest grup avem de spus numai că procentul de albumină pură este cu totul neînsemnată: 0,2-0,6 la sută. Sunt fructe cu mare conținut de apă, având și albumina relativă în cantitate foarte mică.

5. — Legumele de familia usturoiului:

Cu excepția prazului (1,3 la sută), și acest grup are un mic procent de albumină pură. Ceapa are numai 0,5%. Albumina relativă este mai multă: ceapa 29% și așa zisa ceapă nemțască 77%.

6. — Flori, tulpine și muguri.

Conopida și sparanghelul au 1,6%, resp. 1,2% albumină pură. Cicoarea de salată numai 0,4%. Albumină relativă: conopida 70%, cicoarea 29%.

7. — Cerealele.

Datorită conținutului lor de substanță uscată, cerealele au procente mari de albumină pură: grâul de toamnă 10,6%, avâzul 8,6%. Cea mai multă albumină relativă o are orzul cea mai puțin ovăzul.

După cum se vede, chiar înăuntrul grupurilor de legume sunt cifre foarte diferite. În frunte stau păstăioasele uscate, urmează cele crude, apoi legumele la care se mănâncă frunzele, etc. Dacă socotim valoarea medie a conținutului de albumină al tuturor legumelor, inclusiv păstăioasele uscate, ajungem la constatarea că la o recoltă totală de 35,5 milioane chintale obținem 12 milioane chintale albumină pură. Este o dovadă incontestabilă că legumele și leguminoasele pot avea un important aport în hrana omenească.

IN CÂTEVA RÂNDURI

Cât pământ sterp se găsește pe glob

Peste jumătate din suprafața globului nostru este stearpă, sălbatecă fierbinte, rece, umedă, uscată sau înaltă încât pot trăi pe ea numai 10 milioane de oameni.

Efectul muncii spirituale asupra economiei generale a corpului

Producția de căldură se mărește la arderile din corpul omenesc prin munca spirituală? Această problemă cercetată în mod experimental, studenții au fost puși să facă calcule matematice stând jos; s'a măsurat consumul de oxigen și expirația de hidrocarburi, observându-se că prin munca spirituală sunt stimulate pulsul și respirația, așa încât consumul de oxigen se ridică cu 4% față de starea de repaos total, spiritual și fizic. Producția de căldură se ridică în total ev. 9% în timp ce la o muncă ușoară de femeie, la cusut de pildă, se ridică cu 13%, iar la măturat și ștersul prafului cu 140%.

Epocile cele mai lungi ale literaturii mondiale

După constatările făcute de Institutul bibliografic din Lipsca, cea mai lungă epopee a literaturii mondiale este poemul indian Mahabata de Wjasa, care datează din secolul al 4-lea înainte de Christos și este format din aproximativ 218.000 versuri. Locul al doilea îl ocupă tot o poezie orientală, și anume opera poetului persan Firdusi, „Shahname”, care datează din secolul al 10-lea și constă din aproximativ 120.000 versuri. Între poemele occidentale, cea mai lungă este „Cartea imperială” de Paul Ernst, datând din anii 1923/38 și constând din peste 90.000 de versuri. Apoi urmează la mare distanță poemul „Ottobert Habsburgul” de W. H. von Hohenberg, scris în anul 1664 și având 39.200 de versuri, precum și epopeea „Orlando furioso” a poetului italian Ariosto, cu 38.000 de versuri, care datează din anii 1516—1532. Urmează poemul „Nibelungii” de Jordan cu aproximativ 33.000 de versuri (1868—1874), în timp ce „Cântecul Nibelungilor”, creat pe la anul 1200, prezintă numai 9528 de strofe. Epopeea „Parsival” de Polfram von Eschenbach, scrisă pe la anul 1210, constă din aproximativ 24.700 de versuri.

Dintre epopeile celelalte, poemul finlandez Kalevala de Lönnroth datează din anul 1849 și prezintă 22.795 de versuri. „Cântecul lui Alexandru” de Alexandre de Bornai și Lambert le Tort datează din secolul al 12-lea și constă din circa 19.000 de versuri. „Tristan și Isolda” de Gottfried von Strassburg datează din anul 1210 și cuprinde 19.532 de versuri. „Divine Comedie” de Dante are 14.233 de versuri, în timp ce epopeea „Hermann și Dorothea” are numai 2034 de versuri. „Odissea” lui Homer numără 12.110 versuri. Cele mai scurte epopei sunt poemul grecesc „Hero și Leander” de Museus, datând din secolul al

6-lea și prezentând 340 de versuri, precum și poemul pseudo-homeric „Războiul șoarecilor-broaște”, care datează din secolul al 3-lea înainte de Christos și prezintă 303 versuri.

Descoperirea unui mormânt trac

Un vechiu mormânt trac a fost descoperit în apropiere de orașul Kassanik, în Bulgaria centrală. Mormântul constă dintr'o boltă de piatră ai cărei pereți sunt împodobiți cu fresce aparținând școlii romanogrecești și reprezentând viața decedaților. Mormântul pare să fi fost prădat în antichitate, căci afară de câteva pietricele mici „e” aur nu s'a găsit nici un sarcofag și nici resturi umane. Totuși, aheologii consideră descoperirea unică în peninsula balcanică.

Principiul primului submarin studiat în 1604

Matematicianul Magnus Pegel din Rostock a fost acel care primul a exprimat ideea realizabilă a construirii unui submarin. În lucrarea sa „The-saurus rerum selectarum”, apărută în 1604, el a exprimat posibilitatea construcției unui submersibil, tratând totodată problemele aerisirii, iluminării și pilotării. Vorbește deasemeni despre posibilitatea îngreunării vasului, deci scufundării, prin introducerea apei în rezervoare apoi despre golirea acestora pentru revenirea la suprafață. Natural că tehnica fiind încă năvansată, realizarea proiectelor sale nu a fost posibilă.

Bazat pe datele lui Pegel, fizicianul olandez Cornelius Drebbel parcurge în 1620 o mică distanță sub apă, la o adâncime de 12—15 picioare, cu un submersibil înzestrat cu ramă. Totuși Drebbel nu și-a putut reinol experiența, deoarece nu era rezolvată problema reîmprospătării aerului. Ori-cum, tentativa sa fu pentru acea epocă ceva excepțională, neputând însă avea nici o urmare practică.

Femeile sunt mai atente

Acest războiu a prilejuit în Germania facerea unei interesante constatări: astfel s'a stabilit că numărul accidentelor la țară a scăzut în mod simțitor, deși, după cum se știe, activitatea agricolă a fost intens sporită în tot cuprinsul Reichului. Această îmbucurătoare stare de lucruri se datorește în special țărănilor, cari astăzi împlinesc munci în locul bărbaților chemați sub drapel sau la alte îndatoriri. Experiența dovedește din nou că femeia este mult mai atentă la desăvârșirea muncilor ei, ținând mai mult seama de prescripțiile pentru combaterea accidentelor.

ALBUMINA
O SUBSTANȚĂ TOT AȘA
DE NECESARĂ CA ȘI
Vitaminele